

Asparagus Biologic – Specificul Producției de Răsaduri și Tehnologia de Cultivare

Автор(и): доц. д-р Цветанка Динчева, ИЗК "Марица" в Пловдив; доц. д-р Емил Димитров, ИПАЗР "Никола Пушкарров", София

Дата: 05.11.2025 *Брой:* 11/2025

Rezumat

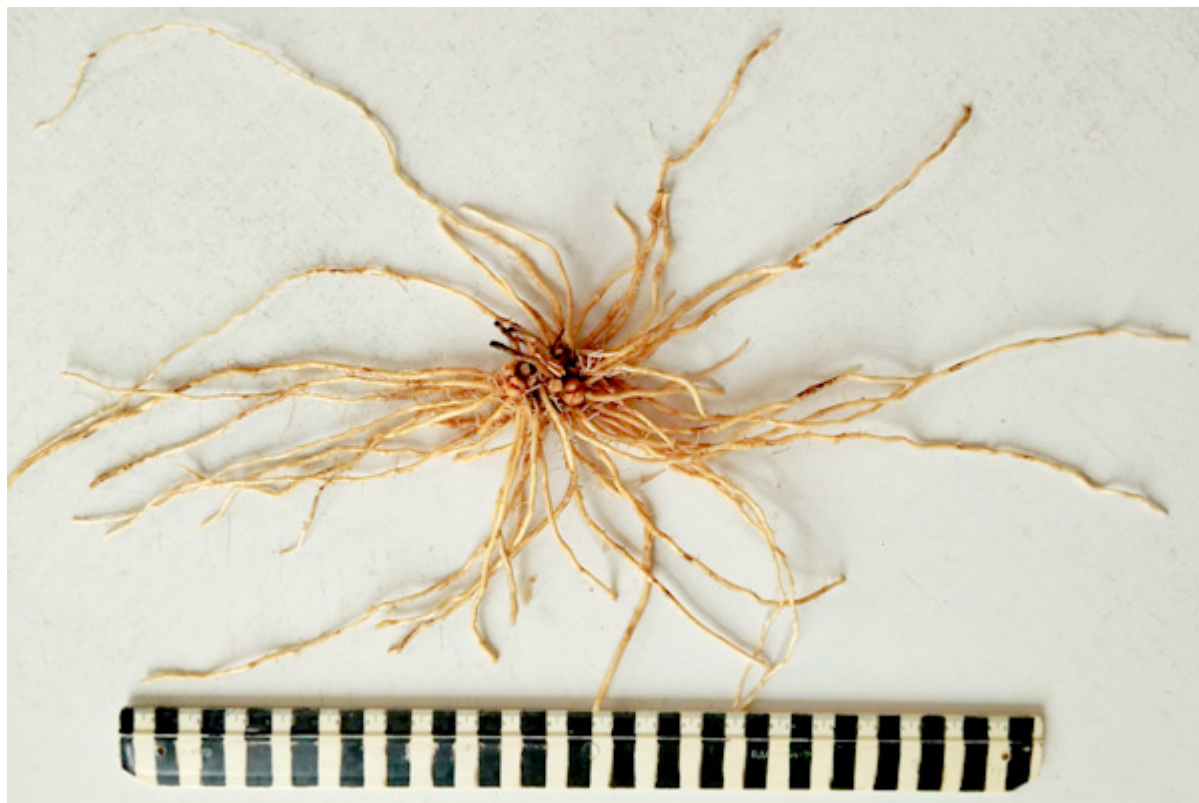
În ultimii ani, interesul fermierilor și consumatorilor pentru sparanghel este în creștere. Cultivarea sa în condiții de câmp ecologice și obținerea unor produse sănătoase și de calitate la începutul primăverii sporește valoarea sa ca cultură importantă pe piață, contribuind totodată la creșterea diversității legumicole. Cultura este perenă, rezistentă la temperaturi scăzute prelungite iarna și secete prelungite vara. Spre deosebire de culturile legumicole cultivate tradițional în țară, sparanghelul se caracterizează printr-o tehnologie specifică de cultivare. În primăvară, de la începutul lunii aprilie până la sfârșitul lunii mai, la începutul vegetației, se recoltează partea

comercializabilă – lăstarii tineri – la o înălțime de aproximativ 20–22 cm, iar de la începutul lunii iunie plantele sunt lăsate să crească liber. Vegetația se încheie odată cu primele înghețuri de toamnă, la sfârșitul lunii octombrie–începutul lunii noiembrie.

Sparangheluștile se înființează prin răsaduri sau prin coroane. Atunci când acestea sunt cultivate folosind coroanele ca material de plantare, perioada de recoltare a plantației este întârziată cu un an și primele recolte sunt înregistrate în al doilea an de la plantare.

Cultivarea sparanghelului pentru coroane

Sparanghelul poate fi cultivat prin producerea de răsaduri, cu o perioadă de pepinieră de aproximativ 3 luni, accelerând astfel intrarea plantației în recoltare cu un an. Această metodă de cultivare a culturii oferă un avantaj în aprovizionarea mai timpurie a produselor pe piață, deoarece o mică recoltă se realizează în primul an de la plantare. Cu toate acestea, răsadurile se caracterizează printr-un habitus slab și un sistem radicular slab dezvoltat, drept urmare în anul următor formează lăstari mai fragili și mai slabi care nu îndeplinesc cerințele pieței. Acest lucru poate fi parțial compensat prin folosirea unor îngrășăminte organice adecvate.

Coroană de sparanghel

Conform unei tehnologii tradiționale stabilite, sparanghelul a fost cultivat din coroane. Coroanele se obțin din plante cultivate ca răsaduri timp de un an. Perioada lungă de vegetație permite formarea unor plante bine dezvoltate, cu coroane puternice, care în anul următor produc lăstari care îndeplinesc cerințele pieței. Utilizarea unor îngrășăminte organice și scheme de fertilizare adecvate contribuie la cultivarea unor plante mai viguroase. Această tehnologie, cu o durată de 7–8 luni, crește costul materialului de plantare, dar garantează produse de calitate superioară și o recoltă stabilă de pe plantație.

Plantarea coroanelor

Cultivarea plantelor pentru coroane, ca material de plantare pentru înființarea unei plantații în mod ecologic, trebuie efectuată pe un câmp ecologic certificat. La selectarea amplasamentului, trebuie acordată atenție profilului solului și aprovizionării solului cu nutrienții principali. Sparanghelul preferă soluri aluvio-meadow care sunt ușor nisipo-argiloase în stratul superior de 0–30 cm și bogate în nutrienți. Zonele trebuie să fie lipsite de buruieni, prin urmare tipul culturii precedente este de importanță decisivă. Acest lucru trebuie respectat în mod absolut strict, având în vedere interdicția utilizării erbicidelor în producția ecologică și riscul de eșec în cultivarea sparanghelului.

Este de preferat să se utilizeze câmpuri după culturi cerealiere sau leguminoase care își încheie vegetația până la sfârșitul lunii octombrie și permit pregătirea solului. Înainte de semănat, solul trebuie să fie în bună stare fizică, cu o structură afânată. Semănatul semințelor se efectuează la sfârșitul lunii aprilie. Este de preferat să se

modeleze suprafața solului într-un pat ridicat cu 3 rânduri și să se asigure irigarea prin intermediul unui sistem picurător. Se obțin rezultate bune prin utilizarea liniilor de picurare cu un spațiu între emițători de 10 cm. Semințele se seamănă la o distanță de 8–10 cm pentru a asigura spațiu suficient pentru formarea unor coroane bine dezvoltate. Este recomandată subțierea plantelor în cazul unei densități mai mari a plantelor. După emergența plantelor de sparanghel și apariția primelor buruieni, trebuie efectuată plivitul manual, urmat mai târziu de afânarea solului și prășirea plantelor. S-a stabilit că fertilizarea plantelor în timpul producției de pepinieră cu Lumbrical la o doză de 1 L/1,6 m², aplicată o singură dată în perioada iunie–iulie, are un bun efect, atunci când prășirea plantelor este încă posibilă, acestea nu sunt prea mari și se află în stadiul de creștere de ramificare al 3-lea–al 4^{lea}.

Pentru o dezvoltare optimă a plantelor, umiditatea solului trebuie menținută la aproximativ 70–80% din capacitatea de câmp. Este necesară irigarea de două sau trei ori pe săptămână, în funcție de condițiile climatice și de creșterea extremă a temperaturilor aerului în lunile iulie și august, când irigarea poate fi necesară mai frecvent, deoarece plantele au un sistem radicular superficial și pot muri din cauza lipsei de umiditate.

Larve și adult al gândacului sparanghel cu douăsprezece puncte (Criceris duodecimpunctata)

Principala problemă în cultivarea ecologică a sparanghelului pentru coroane este combaterea dăunătorilor. Această cultură este atacată de gândacul sparanghel cu douăsprezece puncte (*Criceris duodecimpunctata*), cu

daune provocate atât de adulți, cât și de larve. Larvele sunt deosebit de periculoase, deoarece consumă foarte rapid cladodiile și plantele mor dacă tratamentul cu produse de protecție a plantelor nu este efectuat prompt.

Exemplar adult al gândacului sparanghel cu douăsprezece puncte (Crioceris duodecimpunctata)

Alegerea produselor ecologice de protecție a plantelor este limitată și se aplică insecticide cu spectru larg autorizate pentru utilizare în producția ecologică. Plantele trebuie inspectate pentru larve, care sunt foarte mici, iar tratamentul trebuie efectuat la prima apariție. În ceea ce privește bolile, plantele tinere sunt foarte rar atacate de agentul cauzator al ruginii.

Odată cu primele înghețuri de toamnă, plantele devin galben-aurii, ceea ce indică sfârșitul vegetației. Biomasa aeriană este tăiată și îndepărtată de pe câmp, iar plantele sunt prășite și adunate cu pământ. În anul următor, în condiții favorabile în perioada februarie–martie, coroanele sunt ridicate din sol, sortate și sunt selectate cele bine dezvoltate și sănătoase, după care sunt plantate într-o locație permanentă. Ridicarea coroanelor nu trebuie amânată, deoarece la sfârșitul lunii martie–începutul lunii aprilie vremea se încălzește și este indusă creșterea lăstărilor. Ridicarea coroanelor se efectuează cu o sapă-cuțit la o adâncime a solului de aproximativ 12–15 cm pentru a nu răni coroanele, iar pământul este îndepărtat de pe acestea cu ajutorul unei furci. Solul nu trebuie să fie suprasaturat cu apă sau prea uscat, pentru a evita spargerea coroanelor în timpul ridicării. Materialul de plantare de sparanghel de înaltă calitate are un diametru mediu de aproximativ 40 mm și o masă proaspătă de 60–65 g. Coroanele pot fi depozitate aproximativ 2–3 săptămâni înainte de plantare.

Înființarea unei plantații de sparanghel

Brăzdarea câmpului imediat înainte de plantare

Coroanele ridicate sunt plantate pe câmpuri după arat adânc, mai multe discuituri și modelarea brazdelor. Distanța dintre brazde este de 80 cm, dar în prezența utilajelor la scară mică este indicat ca această distanță să fie consistentă cu lățimea de lucru a mașinii. Distanța dintre plante pe rând este de 45–50 cm. Coroanele sunt așezate la fundul brazdei cu punctele de creștere în sus și sunt acoperite cu pământ. Atunci când cultura este cultivată conform tehnologiei pentru sparanghel verde, adâncimea brazdelor este de aproximativ 20 cm, dar pentru lăstarii albi (etiolați) este de 30 cm.

Sparanghel în primul și, respectiv, al doilea an de la plantare

În primul an de la plantare, plantele sunt lăsate să crească fără recoltare. Recoltarea produsului începe în al doilea an de la plantare, când lăstarii tineri sunt recoltați timp de aproximativ 2–3 săptămâni, dar nu mai mult, pentru a nu epuiza plantele. În al treilea an, perioada de recoltare este prelungită și durează aproximativ 4–5 săptămâni. Plantațiile de sparanghel sunt recoltate în mod normal aproximativ 2 luni, de la începutul lunii aprilie până la sfârșitul lunii mai.

Primii lăstari

În ultimii 2–3 ani, din cauza schimbărilor climatice, creșterea lăst